

Otázka: Platební prostředky v cestovním ruchu

Předmět: Cestovní ruch, Ekonomie, Finance

Přidal(a): Jakub Fryč

Platební styk = přesun peněžních prostředků mezi plátcem a příjemcem platby

a) hotovostní – použití hotovostních prostředků (bankovky, mince – Kč, valuty) při platbách:

- Průvodce (některé služby na místě – vstupné, stravování,...)
- Řidič (parkovné,...)
- Účastníků CR

Zásady:

- Doložení platebními doklady – příjmový, VPD, paragon, průvodce, řidič, CK,...
- Kontrola pravosti peněz (zejména v zahraničí – ochranné prvky, znalost platidel)
- Kontrola doby platnosti platidel

Nevýhody:

- Malá bezpečnost, časová náročnost (výměna, výběr), existence limitů pro platby
- Při ztrátě/krádeži nelze „zablokovat“ použití hotovosti, pravděpodobnost chyb při platbách
- Při převodu více než € 10 000 oznamovací povinnost celnímu úřadu (5 dní před cestou)

Výhody:

- Okamžité poskytnutí služby, levnější (bez bank. poplatků, pohotovost platby – při malých částkách)
- Platební schopnost partnera (solventnost) – vhodné při pochybnostech o serióznosti partnera – jistota platby

b) bezhotovostní – většinou převod peněz mezi BÚ plátce a příjemce platby

- Použití: platby účastníků CR (zájezdy, letenky, zálohy na služby,...), platební styk mezi podniky CR

Nevýhody:

- neochota zaplatit

Výhody:

- bezpečnost, rychlost, přesnost, platby na dálku, využití výpočetní techniky
- zákazníci utratí více než při platbě v hotovosti

a) Bankovní účet

Příkazy k zúčtování

- **příkaz k úhradě** (písemný, telefonický, elektronický – internetbanking, smartbanking)
- **příkaz k inkasu**

Formy:

- **Jednotlivý X hromadný X trvalý**
- **Hladký plat X dokumentární platba** (dokumentární inkaso, akreditiv – banka provede platbu až při dodání požadovaných dokumentů)

b) Platební karty

- **Výhoda - bezpečnost, výhodnější kurz**
- **Využití**
  - **výběr hotovosti z BÚ** (bankomat, cashback)
  - **placení za zboží/služby** (mechanicky, bezkontaktně, elektronicky)
- **Doprovodné služby:** cestovní pojištění, členské slevy (hotely, letecké společnosti, autopůjčovny), **pojištění právní ochrany motoristů**

Formy:

- Debetní X kreditní
- Bankovní X nebankovní
- Tuzemské X mezinárodní
- Bankomatové X platební X (šekově záruční)
- S magnetickým proužkem X čipové (elektronická peněženka) X laserové

Výhody:

- jednoduchost použití
- dostupnost peněžních prostředků
- bezpečnost a ochrana před zneužitím
- široké mezinárodní použití
- časový odstup mezi platbou a zatížením účtu zákazníka (dnes již většinou neplatí)
- devizový kurz
- odpadnutí směnářských poplatků
- doplňkové služby

c) Šeky

- **Velká výhoda - bezpečnost - umožňují snížit riziko převádění velké hotovosti, výhodnější kurz**
- **Využití - placení za zboží/služby + výběry hotovosti**

Druhy:

- **bankovní** (vystavuje banka)
- **soukromé** (vystavuje FO / PO, která má šekovou knížku)
- **eurošeky**
- **cestovní šek** (směnární)

Dnes se používají pouze bankovní a cestovní šeky (eurošeky byly nahrazeny plateb. Kartami, osobní šeky nejsou kryté).

Cestovní šek = cenný papír, který opravňuje osobu v něm uvedenou (nemusí být na šeku uvedena) k výplatě částky, která je na něm uvedena (splnění podmínek - podpis při předložení, stejný podpis, předložit OP/pas)

vystavují ho směnární, není zde zřízen BÚ

- vznikl pro potřeby CR
- vydávají ho banky a speciální společnosti (VISA, American Express)
- vystavují se ve světových měnách a mají určené hodnoty (např. 100€, 50S atd.)
- klient si ho kupuje ve směárně - nejsou vydávány k BÚ
- místa, která je akceptují, jsou označena logem emitenta
- většinou mají omezenou platnost

Výhody: bezpečnost (ztráta, kontrasigno - kontrola totožnosti), není vázán na účet, široké mezinárodní uplatnění, neomezená platnost, výhodnější kurz, v případě ztráty/odcizení má majitel nárok na jejich bezprostřední náhradu

Nevýhody: poplatky při nákupu i vyplácení částky, podpisy - nepodepíšeme se někdy stejně, musí být vyčerpána celá částka uvedená na šeku najednou

d) Akreditiv = listina vystavená bankou, popř. jinými organizacemi, opravňující k výběru hotovosti, popř. k placení za služby a zboží

velmi nízké použití

Druhy:

- a) **osobní akreditiv**

- b) **okružní akreditiv**
- c) **účelový akreditiv**

Osobní akreditiv = listina vystavená bankou, opravňující k výběru hotovosti za určitých podmínek (např. předložení cestovního pasu, určitý termín)

- částka uvedená na akreditivu může být vyplacena buď najednou, nebo po částech
- je vystaven pouze na jednu konkrétní banku

Okružní akreditiv

- k akreditivu je přiložen seznam zahraničních bank, z nichž kterákoliv může proplatit akreditiv, jinak vše stejné jako u osobního akreditivu

Účelový akreditiv

- cenina některých organizací (např. AIT – Mezinárodní sdružení CR, FIA – Mezinárodní automobilová federace)
- Proplácí se jen, když je splněn účel, pro který byl vystaven – např. výdaje za opravu auta, odtah auta, zdravotní ošetření, právní pomoc, znalecký posudek, pronájem náhradního vozidla, hotelové účty atd.

e) Voucher = poukázka na čerpání služeb cestovního ruchu

- **pro jednotlivce nebo pro skupinu**
- *použití:* na stravování, ubyt, zážitky, dopravu, atd.
- **podklad pro vyúčtování a čerpání služeb CR** (pro průvodce i klienta)
- **před jeho použitím musí být sepsána voucherová smlouva mezi CK a dodavatelem služeb** (např. hotel)

Obsah:

- identifikace výstavce, dodavatele služby a klienta
- druh a rozsah služeb, popř. peněžní hodnota
- termíny
- podpisy a razítko výstavce (CK)
- po poskytnutí služby – potvrzení dodavatelem služeb a průvodcem – prostor pro

reklamace služeb

f) Zrychlený převod do zahraničí

- Western Union (CK,CA)
- Transferwise
- banky
- Pozor na poplatky a kurz!

g) Poštovní poukázky

- platby prostřednictvím České pošty.